

innoveas

The power of energy audits

Energetski pregledi v podjetjih

Jure Eržen, univ. dipl. inž. gr.

Lokalna energetska agencija Gorenjske

Stara cesta 5

4000 Kranj

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement **N° 847095**

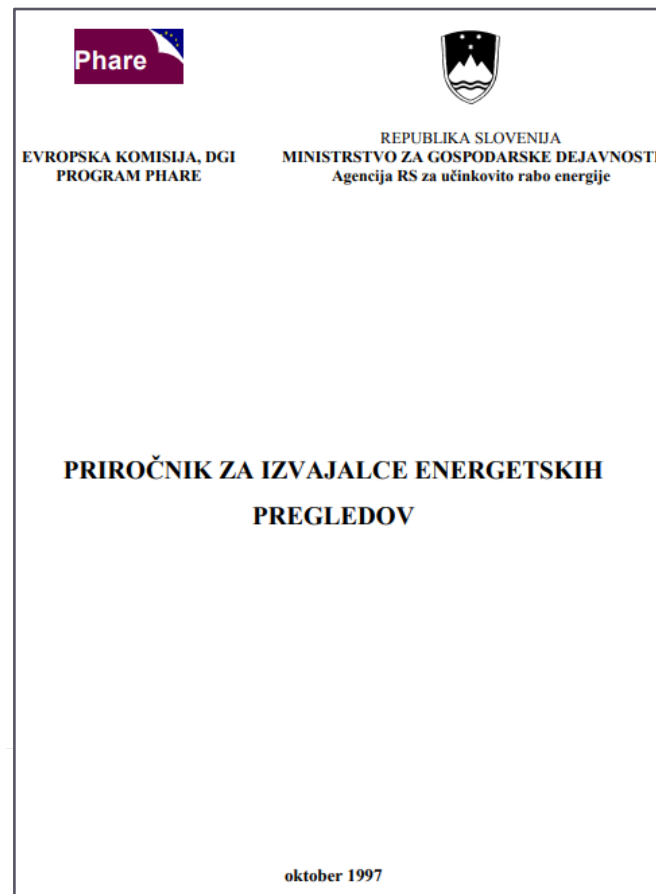
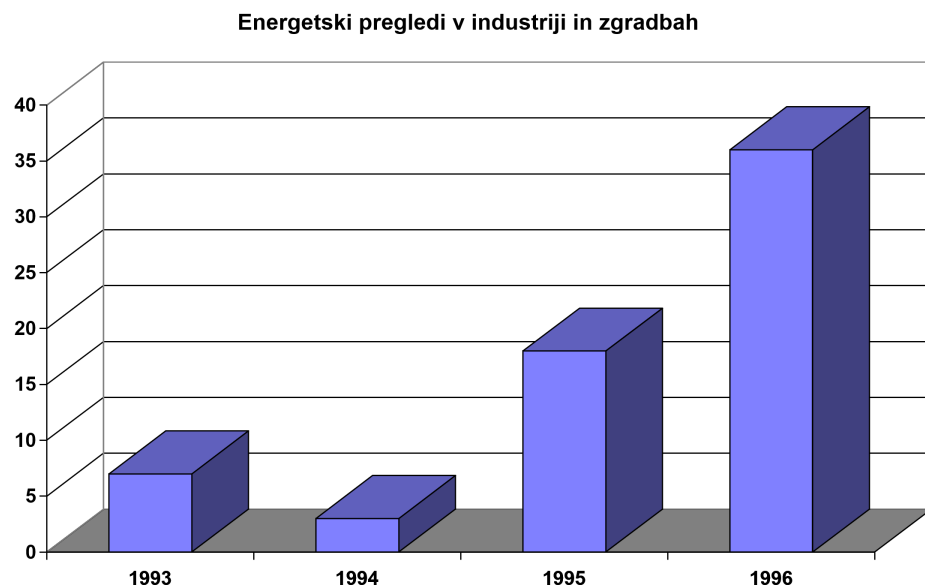
Kazalo vsebine

- Zakonske osnove
- Metodologija izdelave EP
- Elementi energetskega pregleda
- Rezultati

Razvoj zakonodaje

Število energetskih pregledov

METODOLOGIJA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
Dimičeva 12, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: (01) 30 06 990 • Telefaks: (01) 30 06 991

METODOLOGIJA IZVEDBE
ENERGETSKEGA PREGLEDA

Ljubljana, april 2007

Zakonske osnove

Energetski zakon – EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14 z dne 7. 3. 2014

»energetski pregled« pomeni sistematični postopek za namene **seznanitve z obstoječo porabo energije stavbe** ali skupine stavb, industrijskega ali komercialnega procesa, obrata, zasebne ali javne storitve, s katerim se opredelijo in ocenijo **stroškovno učinkovite možnosti za prihranek energije**, ter v okviru katerega se poroča o ugotovitvah;

354. člen (energetski pregledi)

Velike družbe, kot so določene v predpisih s področja gospodarskih družb, izvedejo energetski pregled na vsaka štiri leta in o izvedenem energetskem pregledu poročajo agenciji.

Pravilnik o metodologiji za izdelavo in vsebini energetskega pregleda (Uradni list RS, št. 41/16 in 158/20 – ZURE)

- metodologija izdelave
- minimalne zahteve
- vsebina pregleda

Celoviti nacionalni podnebni in energetska načrt (NEPN)

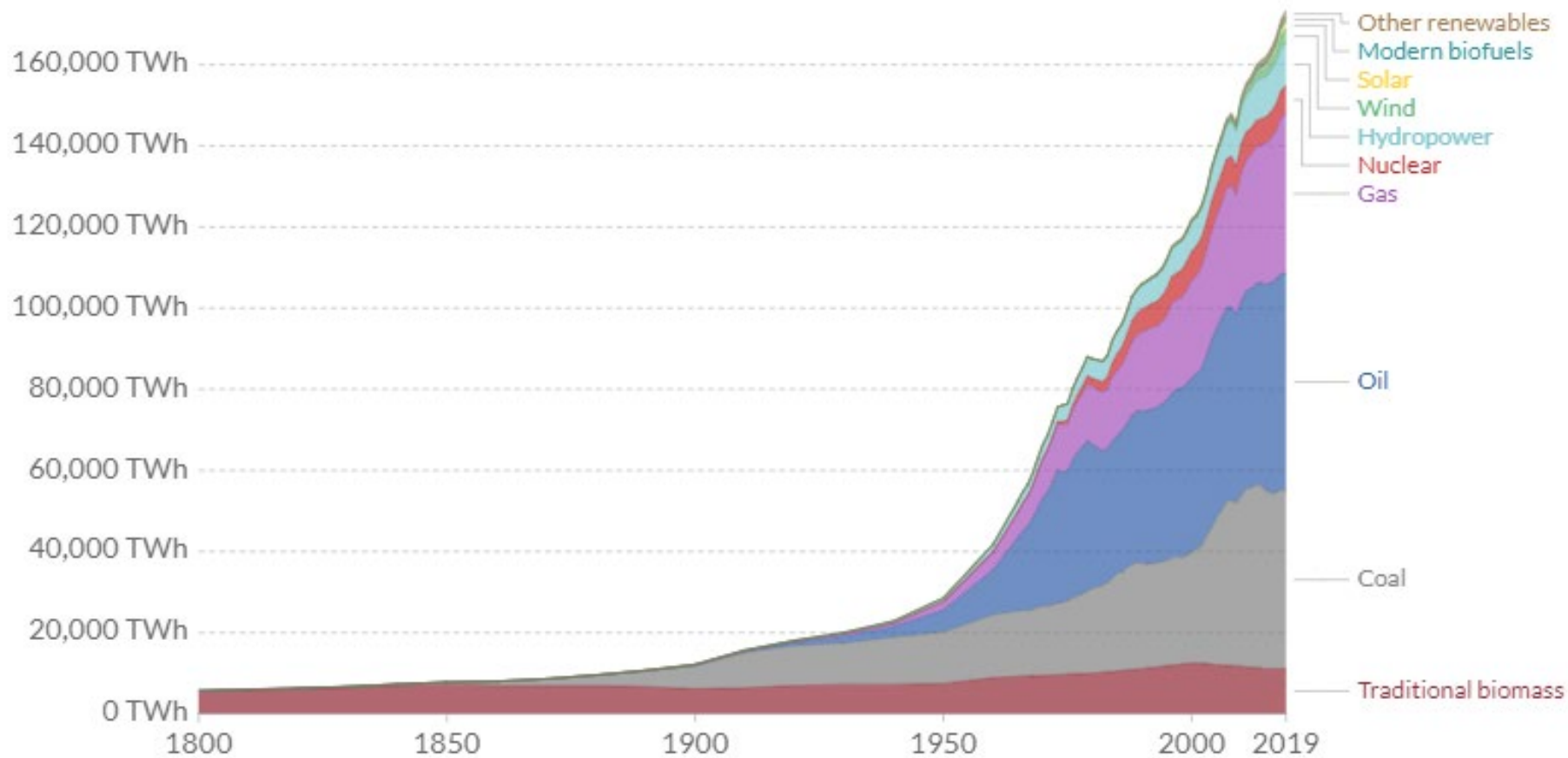
NEPN je okvirni načrt naložb v energetska infrastrukturo, ki ga pripravi ministrstvo v skladu s 3. členom Uredbe 2018/1999/EU o upravljanju energetska unije in podnebnih ukrepov in ga predloži vladi v sprejem.

Eden ključnih korakov k podnebno nevtralni Sloveniji in EU do leta 2050!

Eden izmed ciljev NEPN:
vsaj 30 % delež OVE v industriji,

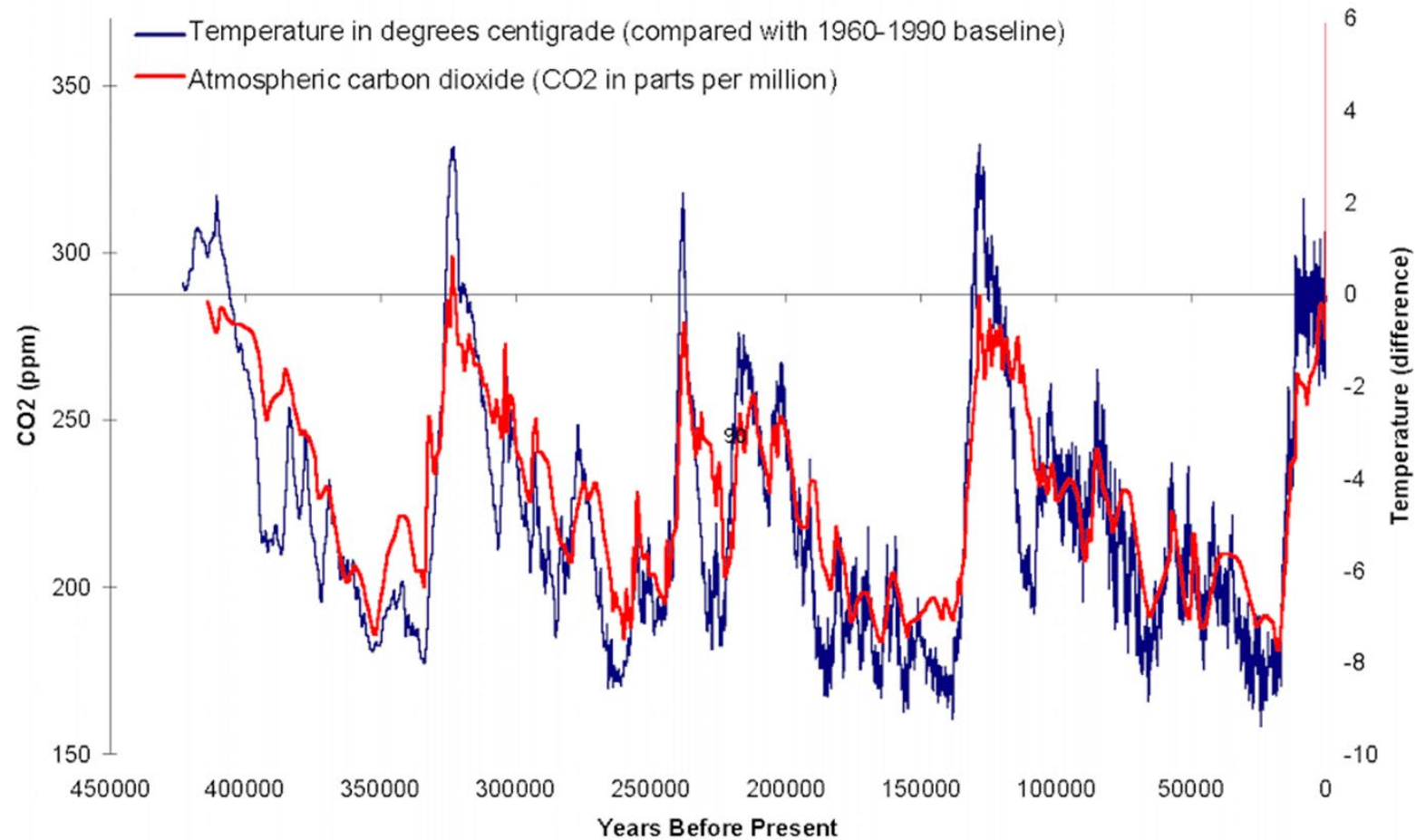

Zakaj je potrebno biti aktiven?

Zakaj je potrebno biti aktiven?

Zakaj je pomembno, da naslovimo sektor podjetij

- Poznamo podatek, da so stavbe odgovorne za 40% porabe energije
- V Sloveniji obratuje 200.000 podjetij (od tega je 99% MSP)
- Sektor industrije porabi vsaj 25% celotne energije (v občinah s katerimi sodelujemo tudi do 40%)
- Veliko število mikro podjetij, kjer je zaposlenih manj kot 10 ljudi. Posledično veliko možnosti, da je podjetje energetske neučinkovito

Energetski pregled lahko tako predstavlja prvi korak k izboljšanju

Zakaj energetski pregled

Energetski pregled je pomemben korak za vsako organizacijo, ne glede na njeno velikost ali vrsto, ki želi izboljšati svojo energetsko učinkovitost, zmanjšati porabo energije in doseči s tem povezane koristi za okolje.

- Zmanjšanje izdatkov
- prihranek energije, in zmanjšanje vpliva na okolje
- Utrditev položaja na trgu in pomembno prispevajo v boju za zmanjšanje vplivov na okolje in ohranjanje narave.
- Povečanje prepoznavnosti, konkurenčnosti, itd.

Zlasti za mala podjetja z malo časa je nujno, da čim bolj razumljivo in učinkovito pridobijo **konkretne** možnosti za izboljšanje.

Izvedba energetskega pregleda je lahko ena od najboljših ekonomskih naložb, z vračilno dobo, tudi krajšo od enega leta!

Zakaj energetska pregled

- Energetska pregled je strošek
- **Kljub temu je lahko ena od finančno najbolj perspektivnih investicij.**
-
- Utrditev položaja na trgu in pomembno prispevajo v boju za zmanjšanje vplivov na okolje in ohranjanje narave.
- Povečanje prepoznavnosti, konkurenčnosti, itd.

Zlasti malim podjetjem z malo časa je potrebno čim bolj razumljivo in učinkovito predstaviti problematiko in predstaviti **konkretne** možnosti za izboljšanje.

Izvedba energetskega pregleda je lahko ena od najboljših ekonomskih naložb, z vračilno dobo, tudi krajšo od enega leta!

Vrste REP

- Metodologija **MOP 2007**,
 - Preliminarni pregled,
 - Poenostavljeni energetske pregled.
 - Razširjeni energetske pregled.
- **SIST EN 16247-1:2012 – oSIST prEN 16247-1:2020:**
 - osnovni pregled,
 - podrobni pregled,
 - podrobni pregled z ocenjenimi stroški in ponudbami.
- **SIST ISO 50002:2017:**
 - predhodni ali preliminarni pregled,
 - podroben energetske pregled.
 - celovit energetske pregled.

Metodologija izdelave

Standardi

SIST ISO 50002

serija standardov SIST EN 16 247 (SIST EN 16 247-1, SIST EN 16 247-2, SIST EN 16 247-3 in SIST EN 16 247-4)

Metodologija izvedbe energetskega pregleda (MOP april 2007)

Zahteve razpisov

MZI JOB – Celovita energetska prenova stavb

Izdelava scenarijev celovite energetske prenove

EKO sklad

Sofinanciranje URE in OVE v podjetjih

Zahteve Eko sklada

Energetski pregled mora biti izdelan v skladu s Pravilnikom o metodologiji za izdelavo in vsebini energetskega pregleda (Uradni list RS, št. 41/16)

- Energetski pregled mora vključevati:
- podroben pregled rabe energije stavbe ali skupine stavb (vključno z analizo toplotnega ovoja in energetskih sistemov v stavbi), tehnološkega procesa ali industrijskega obrata, vključno s transportom oziroma samega transporta;
- analizo stroškov celotnega življenjskega kroga stavbe, procesa in/ali transporta tako, da se upoštevajo dolgoročni prihranki, preostala vrednost dolgoročnih naložb in diskontne stopnje, če je to mogoče;
- nabor možnih ukrepov učinkovite rabe energije (organizacijski in investicijski ukrepi);
- analizo ukrepov učinkovite rabe energije za izboljšanje energijske učinkovitosti, ki naj vključuje ekonomsko analizo, prihranke in okoljske učinke;
- ekonomske kazalce priporočenih ukrepov energetske učinkovitosti (neto sedanja vrednost, interna stopnja donosa, vračilna doba).
-
- Podjetje mora na podlagi podrobnih izračunov, narejenih v okviru energetskega pregleda, pridobiti informacijo o možnih ukrepih, prihrankih pri stroških za energijo oziroma vračilnih dobah investicij v ukrepe.

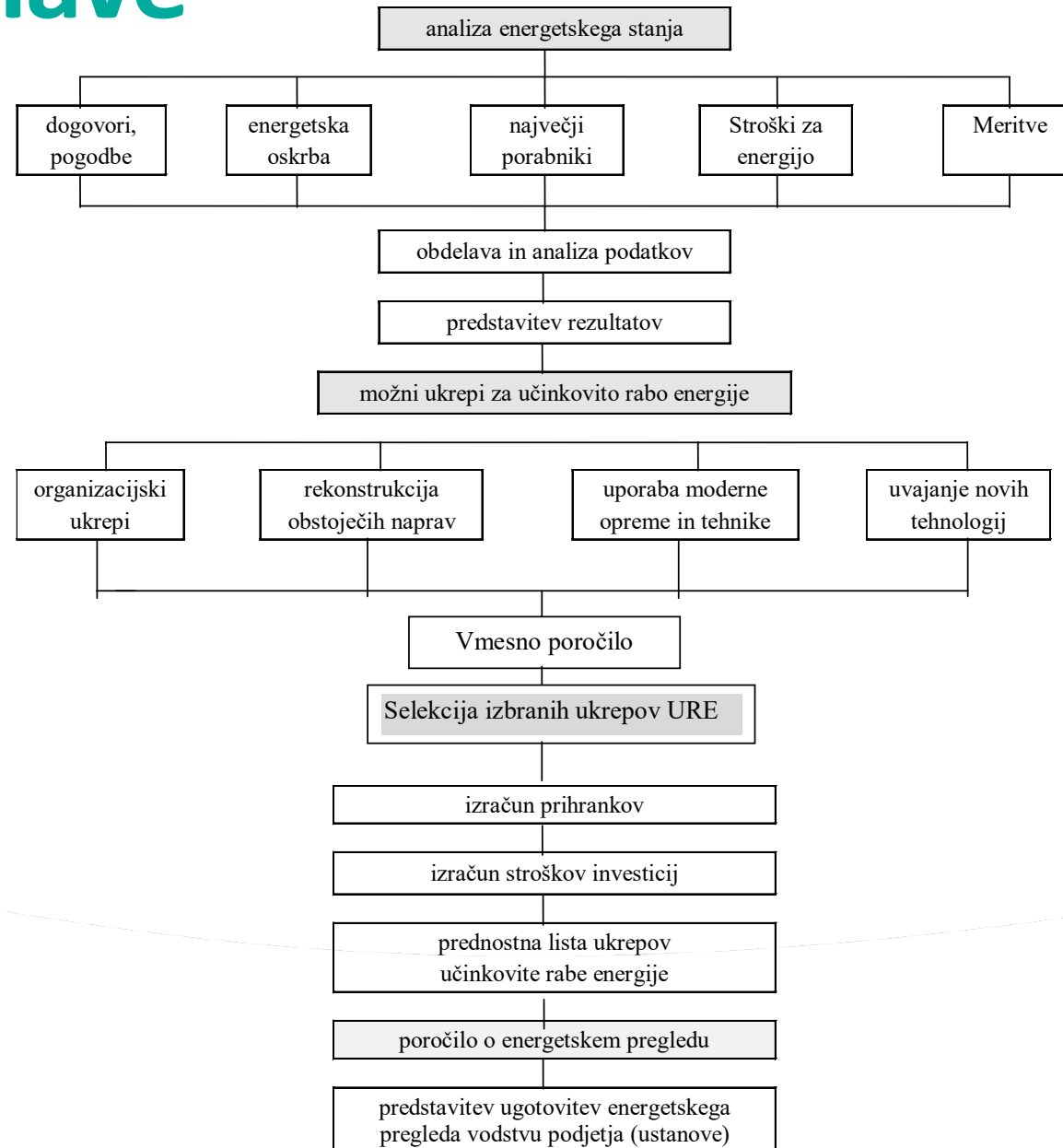

Priporočljiva vsebina REP

- Pridobivanje podatkov iz računov, meritev za vsaj tri leta.
- Analiza zbranih podatkov v grafih, tabelah.
- Priprava kazalnikov in primerjava kazalnikov.
- Analiza stroškov energije.
- Pregled organizacije dela.
- Pregled energetske naprave
- Računska simulacija rabe energije – Gradbena fizika.
- **Geometrijski model objekta.**
- **Robni pogoji in metodologija določitve referenčnih rab energije!**

Potek izdelave

Potek v praksi

- Začetni stik in uvodni sestanek (cilji, obseg, časovni okvirji, zahtevane meritve, cena, itd.)
- Zbiranje podatkov (podatki o podjetju, rabi energije, urniki, načrti, itd.)
- Terensko delo
- Analiza energetskega stanja in upravljanja z energijo
- Obravnava možnih ukrepov in njihova analiza
- Poročilo
- Predstavitev ugotovitev in navodila

Rezultati

Obravnava možnih ukrepov in učinkovita raba energije

Na podlagi analiz se pripravi nabor možnih ukrepov na področju:

- Učinkovitejše rabe energije.
 - Toplotni ovoj (fasada, okna, streha)
 - Vračanje toplote prezračevanja
 - Zamenjav naprav z sodobnejšimi
- Izrabe obnovljivih virov energije.
 - Toplotne črpalke,
 - Lesna biomasa
 - Sončna energija
- Organizacijski ukrepi.
 - Spremljanje porabe energije,
 - Urnikom uporabe prilagojeno npr. ogrevanje,
 - Ustrezno prezračevanje
 - **Priporočljiv je opis anomalij/posebnosti na stavbi.**

Naziv ukrepa				
Investicija:				EUR
Stroški:				EUR/leto
Prihranek:				EUR/leto
Vračilna doba:				let
Terminski plan uvajanja v mesecih:				
0 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	
Težavnost (nizka, srednja, visoka):				
Tveganje (nizko, srednje, visoko):				

Rezultati

Analiza izbranih ukrepov učinkovite rabe energije

Izbrane ukrepe se obdela v scenariju – **soodvisnost ukrepov!**

Naziv ukrepa	investicija [€]	prihranek toplote [MWh]	prihranek elektrike [MWh]	prihranek stroškov [€]	vračilna doba [let]	čas za uvedbo mesec	priori- teta	prihranek CO ₂ [ton CO ₂ /a]
Ukrep 1: Menjava stavbnega pohištva	36.828,00	4,90	0,00	410,00	90,5	6-12	1	1,60
Ukrep 2: Izolacija stropa in strehe	27.027,00	3,00	0,00	250,00	108,5	6-12	1	1,00
Ukrep 3: Toplotna izolacija fasade	62.000,00	8,50	0,00	710,00	87,8	6-12	3	2,80
Ukrep 4: Vgradnja mehanskega prezračevanja	70.000,00	10,20	0,00	1.010,00	69,1	12-24	3	4,00
Ukrep 5: Vgradnja termostatskih ventilov	1.700,00	0,50	0,00	40,00	40,9	3-6	2	0,20
Ukrep 6: Posodobitev razsvetljave	6.500,00	0,00	7,60	1.030,00	6,3	3-6	2	4,00
Ukrep 7: Ostali organizacijski in manjši ukrepi	500,00	0,50	0,50	110,00	4,6	3-6	1	0,40
Skupaj	204.555,00	29,60	8,10	3.560,00	57,5			14

Kaj kažejo izkušnje

Natančno ovrednotenje vhodnih podatkov za vsaj 3 leta

Ovrednotenje stroškov, ki niso neposredno povezani z rabo energentov:

Vzdrževanje

Dimnikarske storitve

Najemi cistern

Servisi ipd.

Ustrezna določitev robnih pogojev

Navedba ostalih predpostavk pri izračunih

Upoštevanje soodvisnosti ukrepov

Upoštevanje izkušenj iz prakse

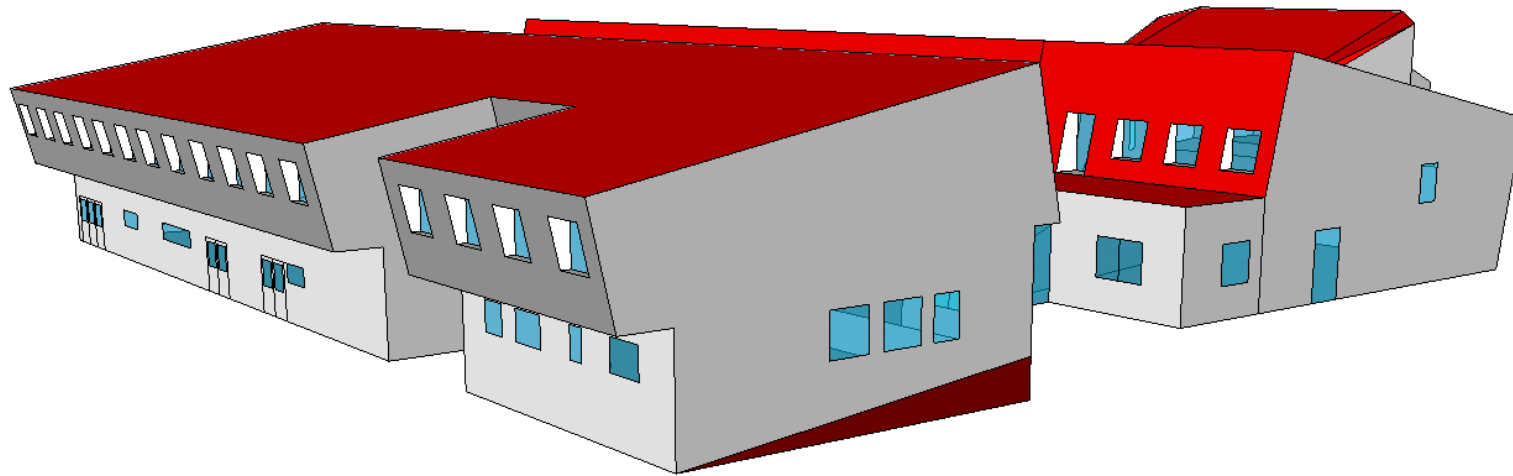
Na kaj je potrebno paziti

- V zakonodaji je opredelitev zahtev glede znanja in kompetenc izvajalcev zelo ohlapna. Zato je potrebno biti pazljiv pri izbiri izvajalca (čim več referenc)
- Podjetje mora vedeti kaj želi (prijava na določen razpis, analiza stanja, želja po izboljšanju, itd.)
- Točno je potrebno definirati kaj se bo v okviru pregleda izvedlo
- Kaj dobi naročnik (gradbena fizika, 3d model, izdelava posnetka stanja, popisi, meritve, itd.)

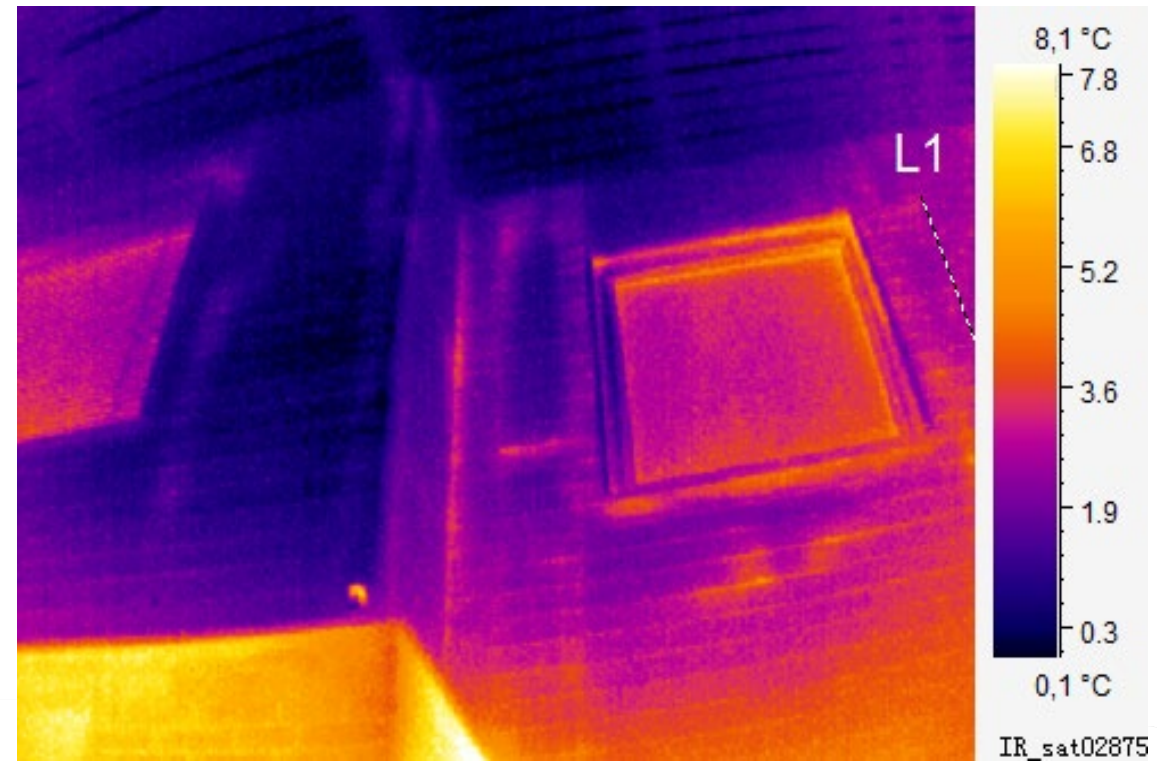
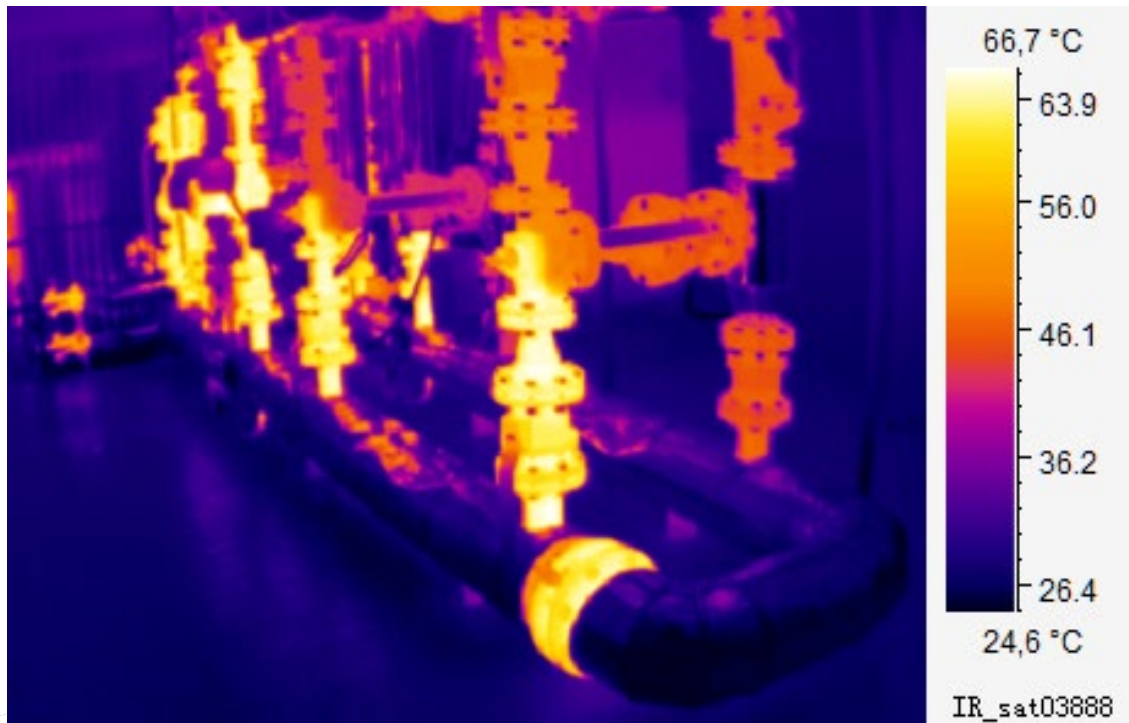
3D model za izračun gradbene fizike

Izdelava geometrijskega modela objekta je zelo priporočljiva

Termografija

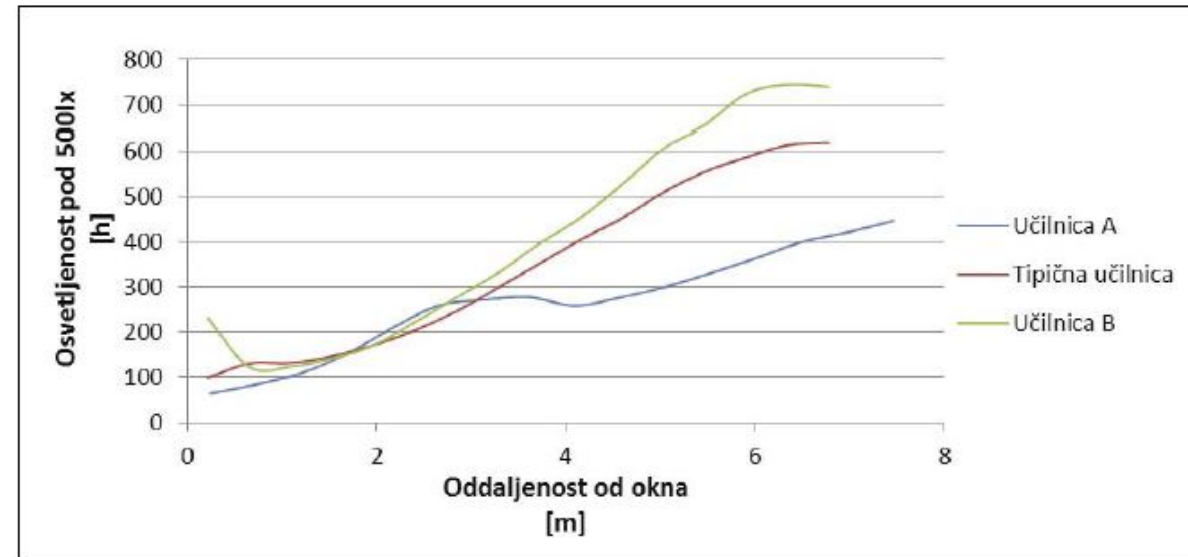

Študije/meritve osvetljenosti

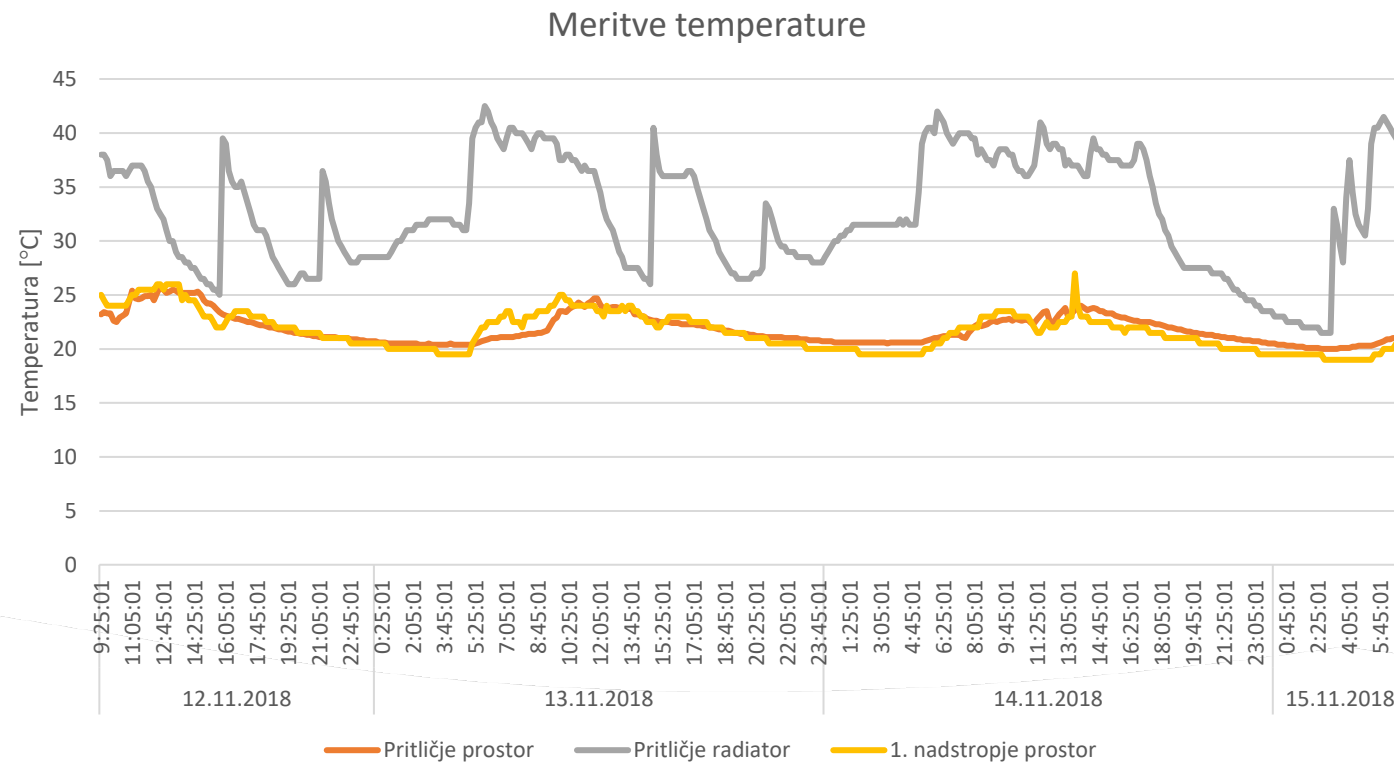
UČILNICA A	
Ljubljana (46°03'N 14°30'E)	
Čas zasedenosti (8.00–18.00) (h/leto) = 2031 h	
GEOMETRIJSKE LASTNOSTI	
Višina (m)	4,1
Širina (m)	7,7
Dolžina (m)	7,75
Površina flooris učilnice (m ²)	59,7
Površina zunanje fasade (m ²)	32,16
LASTNOSTI ZASTEKLITVE	
WWR (%)	42,1
LT-faktor (-)	0,65

UČILNICA B	
Ljubljana (46°03'N 14°30'E)	
Čas zasedenosti (8.00–18.00) (h/leto) = 2031 h	
GEOMETRIJSKE LASTNOSTI	
Višina (m)	3,6
Širina (m)	6,8
Dolžina (m)	8,8
Površina flooris učilnice (m ²)	59,84
Površina zunanje fasade (m ²)	32,56
LASTNOSTI ZASTEKLITVE	
WWR (%)	32,2
LT-faktor (-)	0,65

Regulacija

Elementi dobrega pregleda

- Točni podatki o rabi energije (računi s strani dobaviteljev, merilnikov, izdelava 3D modela stavb (točnejši podatki))
- Detajlni popis porabnikov energije, naprav in procesov z urniki obratovanja
- Izvedba termografije in meritev (elektro, temperature, dimni plini, prezračevanje, itd.)
- Obravnava posameznih ukrepov in scenarijev, točna navodila in opisi ukrepov
- Prikaz podatkov in analiz
- Konkretna in jedrnata navodila za vodstvo skupaj s povzetkom za poslovno odločanje